

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH

INF.10.2 Podstawy tyfloinformatyki

w zakresie kwalifikacji

INF.10 Obsługa oprogramowania i sprzętu informatycznego wspomagających użytkownika z niepełnosprawnością wzrokową

wyodrębnionej w zawodzie

technik tyfloinformatyk 351204

Branża teleinformatyczna (INF)

Warszawa 2021

Autorzy:

mgr inż. Dariusz Tomczak

mgr Robert Fleischer

Recenzenci:

Recenzent 1 – Recenzja dydaktyczna (nauczyciel uczący w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację) **mgr Tomasz Malinowski**

Recenzent 2 – Recenzja merytoryczna (przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu) **mgr Witold Kostuj**

Ekspert:

mgr Adam Mazgajczyk

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ):

DGA S.A. (Partner Wiodący) z Gminą Miastem Toruń (Partner) reprezentowaną przez Toruński Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli z Torunia przy współpracy z Edukacja i Kształcenie Zawodowe. EKZ. podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Warszawa 2021

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH INF.10.2 Podstawy tyfloinformatyki	4
1. Wprowadzenie do programu	4
2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych	8
2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia	8
2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe	11
2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych	13
3. Cele kształcenia kursu umiejętności zawodowych	13
4. Programy poszczególnych zajęć	13
4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Tyfloinformatyka	13
4.1.1 Cele ogólne przedmiotu	13
4.1.2 Cele szczegółowe przedmiotu:	13
4.1.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	14
4.1.4 Procedury osiągania celów kształcenia	15
4.1.5 Procedury osiągania celów kształcenia	15
4.1.6 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczestnika kursu	17
5. Ewaluacja programu kursu dodatkowych umiejętności zawodowych	17
6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	19
6.1. Wykaz literatury	19
6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	20
7. Sposób i forma zaliczenia kursu	21
8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć	22

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH INF.10.2 Podstawy tyfloinformatyki

1. Wprowadzenie do programu

Charakterystyka kursu umiejętności zawodowych

Kurs może być prowadzony przez:

- publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych – w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 170 ust. 2, posiadające akredytację, o której mowa w art. 118. ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.).

Kurs może być realizowany w formie:

- stacjonarnej przez 30 godzin – zajęcia odbywają się 3 lub 4 dni w tygodniu po min. 6 godzin dziennie;
- zaocznej przez 65% z 30 godzin = 20 godzin – zajęcia odbywają się co 2 tygodnie przez 2 dni po 10 godzin dziennie, a w uzasadnionych przypadkach co tydzień przez 2 dni po 10 godzin dziennie;
- efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie zdalnej. Przedmioty o kształceniu praktycznym ze względu na efekty uczenia wymagające fizycznej interakcji muszą być prowadzone w formie stacjonarnej.

Kurs jest przeznaczony dla osób chcących:

- zdobyć nowy zawód;
- uzupełnić swoje wykształcenie;
- udoskonalić swoje umiejętności;
- wspomóc rozwój swojej kariery zawodowej;
- zwiększyć szanse na znalezienie pracy;
- dokonać zmiany pracy;
- uzyskać awans zawodowy;
- utrzymać zatrudnienie.

Wymagania wstępne:

- pozytywne przejście badań lekarskich (brak przeciwwskazań lekarskich do odbycia kursu).

Informacje dodatkowe:

- Kurs jest prowadzony na poziomie IV Polskiej Ramy Kwalifikacji.
- Kurs nie jest związany z szczególnymi uwarunkowaniami związanymi z kształceniem w kwalifikacji.
- Osoba, która ukończyła Kurs Umiejętności Zawodowych i podejmuje kształcenie na Kwalifikacyjnym Kursie Zawodowym KKZ, może być zwolniona z zajęć, które były już prowadzone w ramach ukończonego kursu umiejętności zawodowych (KUZ).
- Zaświadczenie o ukończeniu zostało zapisane w punkcie 7. programu nauczania KUZ.

Założenia programowe

Głównym celem kształcenia w zawodzie technik tyfłoinformatyk jest przygotowanie szeroko wykwalifikowanej kadry specjalistów. Przygotowanych do:

- profesjonalnego i rzetelnego wykonywania czynności zawodowych,
- pracy w ciągle zmieniającej się rzeczywistości zawodowej,
- samodzielnego podnoszenie swoich kwalifikacji,
- podejmowania własnej działalności gospodarczej zgodnej z zawodem,
- pracy w zespole,
- szybkiej aktualizacji wiedzy z niezwykle dynamicznej dziedziny, jaką jest branża teleinformatyczna,
- kontynuowania edukacji w szkołach wyższych na kierunkach: elektronika, teleinformatyka, telekomunikacja, informatyka lub zbliżonych.

Struktura programu

Program nauczania jest o strukturze przedmiotowej i spiralnej w układzie treści, z układem materiału nauczania zaczynającym się od zagadnień najprostszych po trudniejsze. Taki układ umożliwia powrót do treści zrealizowanych na początku edukacji, aby je powtórzyć i poszerzyć w kolejnych latach nauki. Utrwala to zarówno wiedzę jak i nabywane umiejętności celem przygotowania do realizacji zadań zawodowych. Dodatkowo taki układ i cykl nauczania w znaczącym stopniu niweluje braki edukacyjne, oraz pozwala na analizę materiału nauczania przez słuchaczy na różnych poziomach umiejętności.

Cele kierunkowe

Absolwent kursu powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych w zakresie:

- zna sprzęt tyfłoinformatyczny;
- zna podstawy budowy i konfiguracji sieci komputerowych;
- dobiera sprzęt tyfłoinformatyczny;
- zna i dobiera oprogramowanie tyfłoinformatyczne;
- zna normy i rodzaje dokumentów związane z tyfłoinformatyką

Rozkład treści nauczania uwzględnia wzajemną korelację pomiędzy przedmiotami, a kolejność zdobywania wiedzy i umiejętności pozwala na nabycie wiedzy teoretycznej, by w krótkim czasie wykorzystać ją praktycznie. Zajęcia są realizowane na przedmiotach kształcenia teoretycznego oraz praktycznego. Dzięki czemu po zakończeniu kursu absolwent potrafi:

- wymieniać i porównywać parametry urządzeń techniki komputerowej i tyfłoinformatycznej;

- opisywać interfejsy i rodzaje transmisji danych;
- charakteryzować zagrożenia informatyczne;
- instalować oprogramowanie antywirusowe;
- dobierać oprogramowanie tyfloinformatyczne do rodzaju niepełnosprawności;
- konfigurować oprogramowanie;
- formatować i edytować dokumenty;
- wymieniać i stosować normy.

Opis branży

Branża teleinformatyczna będąc jedną z wielu branż przyszłości składa się z szeregu zawodów ukierunkowanych na świadczenie usług związanych z budową i eksploatacją systemów teleinformatycznych. Branża ta obejmuje szeroki zakres umiejętności i zawodów. Od umiejętności monterskich związanych z mechanicznym i elektrycznym montażem kabli i urządzeń poprzez ich konfigurację i eksploatację aż po tworzenie programów, zarządzania infrastrukturą informatyczną czy też bazami danych. W części tych zawodów bardzo ważne są kompetencje społeczne zwłaszcza w pracy z osobami niepełnosprawnymi. Branża cechuje się dużą dynamiką rozwoju i ciągłym zapotrzebowaniem na pracowników spowodowanym ciągłym i dynamicznym rozwojem usług i technologii przesyła i przetwarzania informacji.

Odniesienie do rynku pracy

Zawód, technik tyfloinformatyk który powstał w oparciu o rekomendacje pracodawców zgłaszających zapotrzebowanie na wykwalifikowanych kandydatów do pracy. Jest nowoczesnym i wymagającym zawodem przyszłości, stawiającym ciągle nowe wyzwania i dającym możliwości samorealizacji i dużej satysfakcji z wykonywanej pracy. Branża teleinformatyczna dynamicznie się rozwija dając możliwość samorozwoju i zapewniając liczne miejsca pracy. W związku z tym istnieje zapotrzebowanie na osoby wykwalifikowane w tym zawodzie. Pracodawcy oczekują absolwenta wyposażonego w wiele kluczowych umiejętności i potrafiącego szybko reagować na zmieniającą się rzeczywistość oraz pogłębiać swoją wiedzę i umiejętności w zakresie nowych rozwiązań konstrukcyjnych i technologii.

Głównym celem kształcenia w zawodzie technik tyfloinformatyk jest przygotowanie wykwalifikowanej kadry specjalistów do pracy w dynamicznie zmieniającym się sektorze gospodarki jakim jest branża teleinformatyczna. Z uwagi na szeroki zakres prac, które może wykonywać absolwent kursu znajdzie on pracę w przedsiębiorstwach tworzących skomputeryzowane stanowiska pracy dla osób z niepełnosprawnością wzrokową, tworzeniem książek mówionych, obsługą elektronicznych urządzeń udźwiękowionych, obsługą oprogramowania udźwiękowiającego i urządzeń brajlowskich oraz prowadzić szkolenia dla osób z niepełnosprawnością wzrokową w zakresie oprzyrządowania specjalistycznego. Ponad to osoba posiadająca wykształcenie w tym zawodzie może pracować:

- w przedsiębiorstwach eksploatujących systemy teleinformatyczne (montowanie, konfigurowanie i zabezpieczanie systemów komputerowych),
- w przedsiębiorstwach świadczących usługi teleinformatyczne (budowa i eksploatacja systemów i sieci teleinformatycznych w ujęciu logicznym i elektrycznym),
- w przedsiębiorstwach świadczących usługi informatyczne (administrowanie sieciami lokalnymi, wdrażanie nowych rozwiązań i technologii),
- w zakładach świadczących usługi telekomunikacyjne,
- w ośrodkach radiowych i telewizyjnych,
- w regionalnych delegaturach Urzędu Komunikacji Elektronicznej,
- w firmach obsługujących światłowodowe sieci szkieletowe,

- w grupach medialno-komunikacyjnych,
- u telekomunikacyjnych operatorów kablowych,
- u operatorów telewizji kablowych,
- w firmach zajmujących się produkcją sprzętu wykorzystywanego przez sieci szerokopasmowe.

Poza swoją branżą technik tyfłoinformatyk może pracować na stanowiskach związanych z montażem elektrycznym, elektronicznym i mechanicznym sieci i urządzeń teletransmisyjnych związanych z szerokopasmową transmisją danych oraz wykonywaniem instalacji urządzeń teletransmisyjnych i ich uruchamianiem. Do podjęcia pracy w tym zawodzie niezbędna jest wysoka sprawność manualna i dobra koordynacja wzrokowo - ruchowa.

Zawód technik tyfłoinformatyk cechuje się dużą użytecznością społeczną, kierowanym do osób lubiących pomagać i pracować z osobami niepełnosprawnymi. Współpraca z tymi osobami polega na tworzeniu stanowisk do ich pracy, w tym komputerowych. Opracowywaniu materiałów dla osób z dysfunkcjami wzroku, prowadzenia szkolenia z obsługi urządzeń teleinformatycznych. W tym zawodzie kluczowe są umiejętności związane z językiem angielskim, informatyką, obsługa oprogramowania specjalistycznego, znajomość technologii brajlowskich, obsługi urządzeń mówiących, powiększalników itp. sprzętu wspomagającego osoby niepełnosprawne. Jest to zawód o niewielkim zapotrzebowaniu i dość długim cyklu kształcenia. Z tych względów jest to zawód o specyficznych wymaganiach. Osoby pracujące w tym zawodzie zazwyczaj zarabiają powyżej średniej krajowej.

Powiązanie z zawodami

Branża teleinformatyczna pokrywa znaczny zakres usług, technik tyfłoinformatyk świadczy usługi z pogranicza telekomunikacji i informatyki, które są ukierunkowane na montaż, uruchamianie i utrzymanie sieci teleinformatycznych oraz instalowanie i administrowanie sieciowymi systemami komputerami. Umiejętności praktyczne są wzbogacone wiedzą ogólną z zakresu techniki analogowej i cyfrowej oraz wiedzą szczegółową z zakresu systemów komputerowych, sieciowych systemów operacyjnych, lokalnych sieci komputerowych, urządzeń sieciowych, systemów transmisji danych i systemów komutacyjnych.

Zawód technik tyfłoinformatyk wiąże się z szeregiem zawodów o zbliżonej tematyce, zakresie wiedzy i umiejętności. Umożliwia to zarówno pogłębianie wiedzy jak i łatwe przebranżowienie się na jeden z zawodów pokrewnych:

- technik teleinformatyk,
- technik informatyk,
- technik szerokopasmowej komunikacji elektronicznej,
- technik telekomunikacji,
- monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych,
- technik programista.

Dodatkowo technik tyfłoinformatyk może też się sprawdzić w zawodach z branży związanej z elektroniką takich jak:

- elektronik,
- technik elektronik.

Informacje o dodatkowych Kursach Umiejętności Zawodowych

Istnieje możliwość uzupełnienia wiedzy i umiejętności zawodowych poprzez udział w dodatkowych Kursach Umiejętności Za dedykowanych dla zawodu technik tyfłoinformatyk:

- Bezpieczeństwo sieci komputerowych;
- Bezpieczeństwo systemów komputerowych;
- Budowa i konfiguracja sieci komputerowych;
- Eksploatacja baz danych;
- Grafika 3D i wydruk 3D;
- Programowanie mikrokontrolerów i prostych układów scalonych;
- Programowanie w języku Python;
- Serwis urządzeń techniki komputerowej;
- Tworzenie i testowanie aplikacji.

2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

Plan kursu umiejętności zawodowych prowadzonego w formie dziennej, stacjonarnej.

2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia

Tabela 1. Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów.

Efekty kształcenia Stopniowane efekty kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	a Tyfłoinformatyk
A	B	C	D
charakteryzuje parametry sprzętu komputerowego (ek)	4	wymienia parametry urządzeń techniki komputerowej	x
		porównuje parametry urządzeń techniki komputerowej	x
charakteryzuje systemy informatyczne (ep)	2	odróżnia system informacyjny od informatycznego	x
		rozróżnia systemy informatyczne pod względem złożoności i funkcjonalności	x
dostosowuje stanowisko komputerowe do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (ek)	4	dobiera elementy sprzętowe do określonej niepełnosprawności	x
		dobiera ułatwienia programowe stanowiska do określonej niepełnosprawności	x
		konfiguruje ułatwienia programowe i sprzętowe do określonych potrzeb osób z niepełnosprawnościami	x
		instaluje i konfiguruje oprogramowanie antywirusowe	x

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy ek, efekt ważny ew, efekt pomocniczy ep	Łączna liczba godzin przeznaczonych na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji poszczególnych efektów	Tytuł informatyk
posługuje się terminologią dotyczącą sieci komputerowych (ew)	6	identyfikuje podstawowe pojęcia dotyczące lokalnych sieci komputerowych	x
		opisuje interfejsy i rodzaje transmisji danych	x
		rozpoznaje interfejsy i rodzaje transmisji danych	x
		określa rodzaje zabezpieczeń sieci komputerowej	x
		charakteryzuje rodzaje zagrożeń podczas pracy w sieci komputerowe	x
		opisuje sposoby przeciwdziałania zagrożeniom związanym z pracą w sieci komputerowe	x
korzysta z publikacji elektronicznych (ew) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	10	rozdziela formaty dokumentów elektronicznych	x
		stosuje oprogramowanie do pracy z dokumentami elektronicznymi	x
		stosuje zasady edycji dokumentów elektronicznych	x
		tworzy dokumenty elektroniczne w określonych formatach	x
		tworzy dokumenty elektroniczne o określonych właściwościach	x
	4	wyszukuje informacje w dokumentach elektronicznych	x
		wymienia cele normalizacji krajowej	x
		wyjaśnia czym jest norma i wymienia jej cechy	x
		rozdziela oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności	x
Łączna ilość godzin	30		

Prowadzący wszystkie obowiązkowe zajęcia edukacyjne powinni stwarzać warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych oraz organizacji małych zespołów w ramach godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe.

Tabela 2. Grupowanie efektów kształcenia i nadawanie nazw tym zajęciom.

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęciu	Liczba godzin	Okres realizacji
A	B	C	D	E	F
INF.10.2.Podstawy tyfloinformatyki (30h)	charakteryzuje parametry sprzętu komputerowego (ek)	wymienia parametry urządzeń techniki komputerowej	Tyfloinformatyka	4	Od pierwszego miesiąca kursu
		porównuje parametry urządzeń techniki komputerowej			
	charakteryzuje systemy informatyczne (ep)	odróżnia system informacyjny od informatycznego		2	
		rozróżnia systemy informatyczne pod względem złożoności i funkcjonalności			
	dostosowuje stanowisko komputerowe do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (ek)	dobiera elementy sprzętowe do określonej niepełnosprawności		4	
		dobiera ułatwienia programowe stanowiska do określonej niepełnosprawności			
		konfiguruje ułatwienia programowe i sprzętowe do określonych potrzeb osób z niepełnosprawnościami			
		instaluje i konfiguruje oprogramowanie antywirusowe			
	posługuje się terminologią dotyczącą sieci komputerowych (ew)	identyfikuje podstawowe pojęcia dotyczące lokalnych sieci komputerowych		6	
		opisuje interfejsy i rodzaje transmisji danych			
		rozpoznaje interfejsy i rodzaje transmisji danych			
		określa rodzaje zabezpieczeń sieci komputerowej			
		charakteryzuje rodzaje zagrożeń podczas pracy w sieci komputerowe			
		opisuje sposoby przeciwdziałania zagrożeniom związanym z pracą w sieci komputerowe			
		rozróżnia formaty dokumentów elektronicznych		10	

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w zajęciu	Liczba godzin	Okres realizacji	
A	B	C	D	E	F	
	korzysta z publikacji elektronicznych (ew)	stosuje oprogramowanie do pracy z dokumentami elektronicznymi				
		stosuje zasady edycji dokumentów elektronicznych				
		tworzy dokumenty elektroniczne w określonych formatach				
		tworzy dokumenty elektroniczne o określonych właściwościach				
		wyszukuje informacje w dokumentach elektronicznych				
	rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	wymienia cele normalizacji krajowej				4
		wyjaśnia czym jest norma i wymienia jej cechy				
		rozdziela oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej				
		korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności				

2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe

Tabela 3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne

Nazwa zajęć	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne	Efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji
A	B	C	D	E
Tyfloinformatyka		4	charakteryzuje parametry sprzętu komputerowego (ek)	wymienia parametry urządzeń techniki komputerowej
				porównuje parametry urządzeń techniki komputerowej
		2	charakteryzuje systemy informatyczne (ep)	odróżnia system informacyjny od informatycznego
				rozdziela systemy informatyczne pod względem złożoności i funkcjonalności

Nazwa zajęć	Zajęcia teoretyczne	Zajęcia praktyczne	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
A	B	C	D	E
		4	dostosowuje stanowisko komputerowe do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (ek)	dobiera elementy sprzętowe do określonej niepełnosprawności
				dobiera ułatwienia programowe stanowiska do określonej niepełnosprawności
				konfiguruje ułatwienia programowe i sprzętowe do określonych potrzeb osób z niepełnosprawnościami
				instaluje i konfiguruje oprogramowanie antywirusowe
		6	posługuje się terminologią dotyczącą sieci komputerowych (ew)	identyfikuje podstawowe pojęcia dotyczące lokalnych sieci komputerowych
				opisuje interfejsy i rodzaje transmisji danych
				rozpoznaje interfejsy i rodzaje transmisji danych
				określa rodzaje zabezpieczeń sieci komputerowej
				charakteryzuje rodzaje zagrożeń podczas pracy w sieci komputerowe
				opisuje sposoby przeciwdziałania zagrożeniom związanym z pracą w sieci komputerowe
		10	korzysta z publikacji elektronicznych (ew)	rozdziela formaty dokumentów elektronicznych
				stosuje oprogramowanie do pracy z dokumentami elektronicznymi
				stosuje zasady edycji dokumentów elektronicznych
				tworzy dokumenty elektroniczne w określonych formatach
				tworzy dokumenty elektroniczne o określonych właściwościach
				wyszukuje informacje w dokumentach elektronicznych
		4	rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	wymienia cele normalizacji krajowej
				wyjaśnia czym jest norma i wymienia jej cechy
				rozdziela oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej
				korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności

2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych

Tabela 4. Plan zajęć kursu dodatkowych umiejętności zawodowych

Lp.	Powiązanie z podstawą programową	Przedmioty	Liczba godzin	Uwagi
Kształcenie teoretyczne				Przy realizacji przedmiotu należy zadbać o odwoływanie się do zrealizowanych efektów (nauczanie spiralne)
1	INF.10.2	Tyfloinformatyka	30	
		Łączna liczba godzin	30	

3. Cele kształcenia kursu umiejętności zawodowych

Absolwent kursu powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych w zakresie:

- zna sprzęt tyfloinformatyczny;
- zna podstawy budowy i konfiguracji sieci komputerowych;
- dobiera sprzęt tyfloinformatyczny;
- zna i dobiera oprogramowanie tyfloinformatyczne;
- zna normy i rodzaje dokumentów związane z tyfloinformatyką

4. Programy poszczególnych zajęć

4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Tyfloinformatyka

4.1.1 Cele ogólne przedmiotu

- poznanie parametrów sprzętu komputerowego, tyfloinformatycznego i sieciowego
- poznanie podstaw sieci komputerowych;
- zapoznanie z oprogramowaniem tyfloinformatycznym;
- zapoznanie z normami związanymi z informatyką i tyfloinformatyką;
- poznanie typów dokumentów stosowanych w tyfloinformatyce;

4.1.2 Cele szczegółowe przedmiotu:

Uczestnik kursu potrafi:

- wymieniać i porównywać parametry urządzeń techniki komputerowej i tyfloinformatycznej;
- opisywać interfejsy i rodzaje transmisji danych;
- charakteryzować zagrożenia informatyczne;
- instalować oprogramowanie antywirusowe;
- dobierać oprogramowanie tyfloinformatyczne do rodzaju niepełnosprawności;
- konfigurować oprogramowanie;
- formatować i edytować dokumenty;
- wymieniać i stosować normy.

4.1.3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tematy zajęć	Liczba godz.	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)
Sprzęt tyfloinformatyczny	6	<ul style="list-style-type: none"> — wymieniać parametry urządzeń techniki komputerowej — porównać parametry urządzeń techniki komputerowej — dobierać elementy sprzętowe do określonej niepełnosprawności — identyfikować podstawowe pojęcia dotyczące lokalnych sieci komputerowych — konfigurować ułatwienia programowe i sprzętowe do określonych potrzeb osób z niepełnosprawnościami — opisać interfejsy i rodzaje transmisji danych
Sieci komputerowe	6	<ul style="list-style-type: none"> — wymieniać parametry urządzeń techniki komputerowej — porównać parametry urządzeń techniki komputerowej — identyfikować podstawowe pojęcia dotyczące lokalnych sieci komputerowych — rozpoznać interfejsy i rodzaje transmisji danych — charakteryzować rodzaje zagrożeń podczas pracy w sieci komputerowej — opisać interfejsy i rodzaje transmisji danych — określać rodzaje zabezpieczeń sieci komputerowej — opisać sposoby przeciwdziałania zagrożeniom związanym z pracą w sieci komputerowej
Oprogramowanie tyfloinformatyczne	8	<ul style="list-style-type: none"> — dobierać ułatwienia programowe stanowiska do określonej niepełnosprawności — instalować i konfigurować oprogramowanie antywirusowe — rozróżniać formaty dokumentów elektronicznych — stosować oprogramowanie do pracy z dokumentami elektronicznymi — wyszukiwać informacje w dokumentach elektronicznych — odróżniać system informacyjny od informatycznego — rozróżniać systemy informatyczne pod względem złożoności i funkcjonalności — konfigurować ułatwienia programowe i sprzętowe do określonych potrzeb osób z niepełnosprawnościami

Tematy zajęć	Liczba godz.	Opis efektów kształcenia (uwzględniający kryteria weryfikacji)
Dokumenty i normy	10	<ul style="list-style-type: none"> — stosować zasady edycji dokumentów elektronicznych — rozróżniać formaty dokumentów elektronicznych — stosować oprogramowanie do pracy z dokumentami elektronicznymi — wymieniać cele normalizacji krajowej — rozróżniać oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej — stosować zasady edycji dokumentów elektronicznych — tworzyć dokumenty elektroniczne w określonych formatach — tworzyć dokumenty elektroniczne o określonych właściwościach — wyjaśniać czym jest norma i wymienia jej cechy — korzystać ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności

4.1.4 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

4.1.5 Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Oczekiwane efekty kształcenia się

Wiadomości, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne wynikające z kryteriów weryfikacji, co uczestnik kursu powinien wiedzieć, umieć wykonać po zrealizowanym materiale nauczania określonym w programie nauczania przedmiotu:

- zna i umie porównać parametry urządzeń;
- identyfikuje i dobiera urządzenia;
- konfiguruje urządzenia;
- zna interfejsy i rodzaje transmisji danych;
- identyfikuje zagrożenie w sieciach komputerowych i przeciwdziała im.;
- zna i umie posługiwać się i konfigurować oprogramowanie;
- posługuje się dokumentacją techniczną, standardami i normami;
- tworzy i edytuje dokumenty elektroniczne;
- posiada kompetencje pozwalające na pracę w grupie i kierowanie tą grupą.

Propozycje metod nauczani,

W przypadku nauczania przedmiotu Tyfloinformatyka, należy skupić się na praktycznych aspektach przekazywanej wiedzy. Zaleca się korzystanie z różnych metod nauczania celem uniknięcia monotonii zajęć. Należy ograniczyć metody podające (wykład. Pogadanka itd.) na korzyść:

- pokazu z objaśnieniem;

- pokazu z instruktażem;
- ćwiczeń;
- praca w grupach (zalecane);

Należy też uwzględnić nauczanie zdalne poprzez przygotowanie materiałów dydaktycznych w formie elektronicznej (dostępnej również dla zajęć prowadzonych stacjonarnie, co będzie pomocą dla nieobecnych uczestników kursu, oraz tych którzy chcą podnieść swoje kompetencje). Oraz przygotowanie zajęć z wykorzystaniem:

- platform edukacyjnych;
- zajęć on-line;
- materiałów dydaktycznych w formie elektronicznej;
- zasobów multimedialnych dostępnych w Internecie.

Obudowa dydaktyczna

stanowisko komputerowe dla prowadzącego zajęcia z:

- dostępem do Internetu,
- pakietem programów biurowych
- projektorem multimedialnym lub tablicą multimedialną,
- urządzenie wielofunkcyjne sieciowe (drukarka z skanerem),
- monitorem minimum 21”,

Stanowiska komputerowe uczestników kursu (1 stanowisko dla 1 uczestnika):

- dostępem do Internetu;
- pakietem programów biurowych;
- monitorem minimum 21”;
- pakietem oprogramowanie biurowego, antywirusowego.

W sali lekcyjnej powinny znajdować się e-booki, plansze dydaktyczne, schematy, grafiki i plansze interaktywne, gry edukacyjne, filmy instruktażowe (tutoriale), filmy edukacyjne, sekwencje filmowe, wizualizacje lub animacje 2D/3D, galerie zdjęć, symulatory, umożliwiające realizowanie treści w formie zdalnej i zawierające treści dotyczące:

- parametrów urządzeń techniki komputerowej;
- sieci komputerowych i standardów transmisji danych;
- norm i standardów.

Wyposażenie sali powinno obejmować między innymi zestawy instrukcji eksploatacji używanych na zajęciach urządzeń i przyrządów, zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, komputerowe programy demonstracyjne i symulacyjne, czasopisma branżowe, katalogi, schematy ideowe i montażowe, normy ISO i PN, pakiety edukacyjne dla słuchaczy, karty samooceny, karty pracy dla słuchaczy i prezentacje multimedialne.

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnych form pracy aktywizującej słuchaczy np. praca w grupach po 2-4 uczestników kursu, pokazy z instruktążem, wzajemne uczenie się. Należy aktywnie korzystać z dostępnego wyposażenia angażując uczestników kursu do jego praktycznego poznawania i używania. Szczególny nacisk należy położyć na kwestie związane z efektami krytycznymi dla przedmiotu. Należy bazować na e-materiałach (również dla zajęć stacjonarnych) co pozwoli zoptymalizować czas zajęć skupiając się na praktycznych aspektach efektów. W czasie zajęć prowadzący zajęcia powinien pozwolić uczestnikom kursu na indywidualne podejście do tematu, wspierać słabszych uczestników, zachęcać osoby zdolne do wspierania słabszych. Prowadzący zajęcia powinien stosować system nagród oraz metod pracy w sposób zapewniający wysoką aktywność uczestników kursu.

4.1.6 Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczestnika kursu

Sprawdzanie opanowania przez uczestnika kursu wiedzy i umiejętności powinno odbywać się cyklicznie. Należy w czasie sprawdzania identyfikować osoby o niewystarczających umiejętnościach i wiedzy celem ich wsparcia. Przedmiot ten jest bazowy dla następnych kluczowych dla zawodu przedmiotów. Wszelkie braki w kompetencji słuchaczy będą miały długotrwałe następstwa na kolejnych poziomach nauczania. Przed praktyczną częścią zajęć należy sprawdzać wiedzę teoretyczną z danego zakresu (pytania, krótkie quizy). Efekty związane z praktycznymi umiejętnościami należy oceniać na podstawie obserwacji wykonywanych czynności oraz z efektów realizacji zadanych ćwiczeń. W czasie kursu można oceniać osiągnięcia uczestników stosując tradycyjny system ocen częściowych i końcowych lub można np.: zastosować system bezooceny bazujący na zaliczaniu pojedynczych ćwiczeń i zadań by na koniec uczestnik mógł uzyskać zaliczenie przedmiotu na podstawie np.: 75% lub więcej zaliczonych zadań częściowych.

5. Ewaluacja programu kursu dodatkowych umiejętności zawodowych

Efekty związane z Kompetencjami Personalnymi i Społecznymi (KPS) i Organizacją Małych Zespołów (OMZ) towarzyszące pozostałym efektom związanym z kwalifikacją są realizowane na wszystkich zajęciach praktycznych w ilości i formie ustanawianej przez osobę prowadzącą zajęcia oraz zależnej od kompetencji tej osoby. Z tego powodu ewaluacja tych efektów jest niezmiernie trudna, wymykająca się standaryzacji. Również ocena kompetencji miękkich takich jak KPS i OMZ jest trudna zarówno pod względem jakości jak i porównania, również ze względu na indywidualizm uczestników kursu. Z tego powodu ewaluacja programu jest ograniczona do efektów związanych z przedmiotami zawodowymi.

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
INF.10.2.Podstawy tyfłoinformatyki		— analiza wyników prac pisemnych słuchacza	W czasie realizacji programu nauczania
charakteryzuje parametry sprzętu komputerowego (ek)	wymienia parametry urządzeń techniki komputerowej	— obserwacja zajęć	
	porównuje parametry urządzeń techniki komputerowej	— analiza wyników egzaminów	

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
charakteryzuje systemy informatyczne (ep)	odróżnia system informacyjny od informatycznego rozróżnia systemy informatyczne pod względem złożoności i funkcjonalności	— kwestionariusze wypełniane przez słuchaczy i prowadzących zajęcia	
dostosowuje stanowisko komputerowe do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (ek)	dobiera elementy sprzętowe do określonej niepełnosprawności dobiera ułatwienia programowe stanowiska do określonej niepełnosprawności konfiguruje ułatwienia programowe i sprzętowe do określonych potrzeb osób z niepełnosprawnościami instaluje i konfiguruje oprogramowanie antywirusowe		
posługuje się terminologią dotyczącą sieci komputerowych (ew)	identyfikuje podstawowe pojęcia dotyczące lokalnych sieci komputerowych opisuje interfejsy i rodzaje transmisji danych rozpoznaje interfejsy i rodzaje transmisji danych określa rodzaje zabezpieczeń sieci komputerowej charakteryzuje rodzaje zagrożeń podczas pracy w sieci komputerowej opisuje sposoby przeciwdziałania zagrożeniom związanym z pracą w sieci komputerowej		
korzysta z publikacji elektronicznych (ew)	rozróżnia formaty dokumentów elektronicznych		

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	stosuje oprogramowanie do pracy z dokumentami elektronicznymi		
	stosuje zasady edycji dokumentów elektronicznych		
	tworzy dokumenty elektroniczne w określonych formatach		
	tworzy dokumenty elektroniczne o określonych właściwościach		
	wyszukuje informacje w dokumentach elektronicznych		
	wymienia cele normalizacji krajowej		
	wyjaśnia czym jest norma i wymienia jej cechy		
	rozdziela oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej		
	korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności		

6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

6.1. Wykaz literatury

Proponowane podręczniki:

- Artur Bielawski, Joanna Grygiel Podstawy elektrotechniki w praktyce,
- Chadaj S., Język angielski zawodowy w branży elektronicznej, informatycznej i elektrycznej, WSIP, Warszawa 2013
- Evans V., J. Dooley, T. O'Dell, Electrician, Express Publishing, 2015
- Jacques Ch., Technical English, Pearson Longman, 2008
- Bułak W., Kozyma J., BHP w branży elektrycznej, WSIP, Warszawa 2016 Kodeks pracy
- Kowalewski St., Dąbrowski A., Dąbrowski M., Bezpieczeństwo i ochrona człowieka w środowisku pracy. Prawna ochrona pracy. CIOP - PIB, Warszawa 2008

- Mierzejowski J., Marciszewski T., Kobza A., Stolarek M., Czyż M., Stanulewicz Z., Gasiorowski M., Jucha F., Kanas J., Kultura bezpieczeństwa (Materiały pomocnicze dla szkół ponadgimnazjalnych), CIOP – PIB, Warszawa 2014
- Szczęch K., Bukala W.: Bezpieczeństwo i higiena pracy. Podręcznik do kształcenia zawodowego, WSiP, Warszawa 2015
- Teresa Gorzelany, Wiesława Aue, Prowadzenie działalności gospodarczej (z KPS i OMZ). Podręcznik do kształcenia zawodowego, WSiP, Warszawa 2015
- Tomasz Klekot, Prowadzenie działalności gospodarczej w branży elektronicznej, informatycznej i elektrycznej. Podręcznik do kształcenia zawodowego, WSiP, Warszawa 2016
- Marek Matejun, Zarządzanie małą i średnią firmą w teorii i w ćwiczeniach, Difin, Warszawa 2012
- Kinel K. Technika pracy biurowej. Część 1. Pisanie na klawiaturze komputera, WSiP, Warszawa 2012
- Kauby K. (red.) Brajłowska notacja matematyczna fizyczna chemiczna, Wydanie II, Kraków, Łódź 2011
- Wdówik P. Zasady adaptacji materiałów dydaktycznych do wersji brajłowskiej, Warszawa 2011 Instrukcje obsługi urządzeń brajłowskich

Literatura dodatkowa:

- Krzysztof Paprocki, Rysunek techniczny dla szkół elektrycznych i elektronicznych,
- Marciniuk T., Pytel K., Osetek S., Przygotowanie stanowiska komputerowego do pracy. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk. Część 1, WSiP, Warszawa 2016
- Marciniuk T., Pytel K., Osetek S. Przygotowanie stanowiska komputerowego do pracy. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk. Część 2, WSiP, Warszawa 2016
- Marciniuk T., Pytel K., Osetek S., Użytkowanie urządzeń peryferyjnych komputera osobistego. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk, WSiP, Warszawa 2013
- Pytel K., Osetek S., Administrowanie sieciowymi systemami operacyjnymi. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk, WSiP, Warszawa 2013 Kowalski T., Kwalifikacja E.12. Montaż i eksploatacja komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk, Helion, Gliwice 2013 Halska B., Hensel P., Kwalifikacja E.13. Projektowanie lokalnych sieci komputerowych i administrowanie sieciami, Helion, Gliwice 2014

Czasopisma branżowe:

- Help – miesięcznik tyfłoinformatyczny, wyd. Szansa;
- Sześciopunkt – Magazyn Polskich Niewidomych i Słabowidzących, miesięcznik fundacji „Świat według Ludwika Braille’a” ISSN 2449-6154;

6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego oraz umożliwić przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych.

Laboratorium tyfloinformatyczne wyposażone w:

- stanowiska tyfloinformatyczne (jedno stanowisko dla jednego słuchacza oraz stanowisko dla prowadzącego zajęcia) wyposażone w komputer z procesorem wielordzeniowym, monitor z głośnikami i wyjściem słuchawkowym, skaner, słuchawki, mikrofon, system operacyjny, pakiet programów biurowych, program rozpoznający tekst (OCR), programy udźwiękowiające, programy powiększająco-udźwiękowiające, synteza mowy, monitor brajlowski, oprogramowanie do przygotowania wydruku brajlowskiego, program do przetwarzania plików tekstowych na pliki dźwiękowe, edytor dźwięku, program do tworzenia książek mówionych, urządzenie mobilne z systemem operacyjnym i oprogramowaniem udźwiękowiającym,
- serwer z oprogramowaniem, sieciowa monochromatyczna drukarka laserowa, zasilacz awaryjny UPS, ruter, przełącznik (switch), projektor multimedialny z ekranem projekcyjnym, drukarka brajlowska tekstowa, drukarka brajlowska graficzna, stacjonarne powiększalniki komputerowe, powiększalniki mobilne, urządzenie do odtwarzania książek mówionych, urządzenie do tworzenia i odtwarzania książek mówionych.

Laboratorium komputerowe wyposażone w:

- stanowiska komputerowe dla słuchaczy (jedno stanowisko dla jednego słuchacza) oraz stanowisko komputerowe dla prowadzącego zajęcia wyposażone w komputer z procesorem wielordzeniowym, monitor z głośnikami i wyjściem słuchawkowym, słuchawki, mikrofon, system operacyjny, pakiet programów biurowych, program udźwiękowiający, program powiększająco-udźwiękowiający, synteza mowy, urządzenie pamięci USB,
- serwer z oprogramowaniem, projektor multimedialny z ekranem projekcyjnym, ruter, przełącznik (switch), sieciowa monochromatyczna drukarka laserowa, zasilacz awaryjny UPS.
- Stanowiska komputerowe w laboratorium tyfloinformatycznym i w laboratorium komputerowym powinny być podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu.

7. Sposób i forma zaliczenia kursu

Kurs dodatkowych umiejętności zawodowych kończy się zaliczeniem w formie walidacji osiągnięć uczestnika kursu, polegającej na ocenie wykonywanych w trakcie nauki projektów i ćwiczeń oraz na podstawie uzyskanych w trakcie kursu ocen z poszczególnych przedmiotów.

Do oceny osiągnięć edukacyjnych słuchaczy proponuje się stosowanie testów wielokrotnego wyboru, zadań z luką, ocenę aktywności słuchacza podczas wykonywania zadań w grupie, ocenę jakości wykonania zadań przez słuchacza. Proponuje się, aby osiągnięcia słuchaczy oceniać w zakresie zaplanowanych, uszczegółowionych celów kształcenia na podstawie:

- obserwacji wykonanych ćwiczeń,
- testu pisemnego.

Umiejętności praktyczne proponuje się sprawdzać na podstawie obserwacji czynności wykonywanych przez słuchacza w trakcie realizacji ćwiczeń. Podczas obserwacji należy zwrócić uwagę na:

- wyszukiwanie i przetwarzanie rzetelnych informacji pozyskanych z różnych źródeł,
- poprawność merytoryczną wykonanych ćwiczeń praktycznych,
- umiejętność pracy w zespole.

Ważne kryteria oceny efektów kształcenia to: zaplanowanie wykonania zadania, dobór elementów oraz sporządzona dokumentacja techniczna. Możliwe są również inne sposoby i formy zaliczenia, takie jak: testy praktyczne, wykonanie projektów, próby pracy, aktywność uczącego się na zajęciach, prezentacje na forum grupy z przeprowadzonych prac. Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu dodatkowych umiejętności zawodowych.

8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć

Tabela 4. Tabela weryfikacji programu nauczania kursu dodatkowych umiejętności zawodowych pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowego

Lp.	Program kursu dodatkowych umiejętności zawodowych uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (T/N)
1.	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2.	Efekty kształcenia	T
3.	Kryteria weryfikacji	T
4.	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5.	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

Tabela 5. Tabela weryfikacji programu kursu dodatkowych umiejętności zawodowych pod kątem kompletności efektów kształcenia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
INF.10.2.Podstawy tyfloinformatyki		
charakteryzuje parametry sprzętu komputerowego (ek)	wymienia parametry urządzeń techniki komputerowej	Sprzęt tyfloinformatyczny Sieci komputerowe
	porównuje parametry urządzeń techniki komputerowej	Sprzęt tyfloinformatyczny Sieci komputerowe
charakteryzuje systemy informatyczne (ep)	odróżnia system informacyjny od informatycznego	Oprogramowanie tyfloinformatyczne
	rozróżnia systemy informatyczne pod względem złożoności i funkcjonalności	Oprogramowanie tyfloinformatyczne
dostosowuje stanowisko komputerowe do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (ek)	dobiera elementy sprzętowe do określonej niepełnosprawności	Sprzęt tyfloinformatyczny
	dobiera ułatwienia programowe stanowiska do określonej niepełnosprawności	Oprogramowanie tyfloinformatyczne
	konfiguruje ułatwienia programowe i sprzętowe do określonych potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Sprzęt tyfloinformatyczny Oprogramowanie tyfloinformatyczne
	instaluje i konfiguruje oprogramowanie antywirusowe	Oprogramowanie tyfloinformatyczne

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
posługuje się terminologią dotyczącą sieci komputerowych (ew)	identyfikuje podstawowe pojęcia dotyczące lokalnych sieci komputerowych	Sprzęt tyfłoinformatyczny Sieci komputerowe
	opisuje interfejsy i rodzaje transmisji danych	Sprzęt tyfłoinformatyczny Sieci komputerowe
	rozpoznaje interfejsy i rodzaje transmisji danych	Sieci komputerowe
	określa rodzaje zabezpieczeń sieci komputerowej	Sieci komputerowe
	charakteryzuje rodzaje zagrożeń podczas pracy w sieci komputerowe	Sieci komputerowe
	opisuje sposoby przeciwdziałania zagrożeniom związanym z pracą w sieci komputerowe	Sieci komputerowe
korzysta z publikacji elektronicznych (ew)	rozdziela formaty dokumentów elektronicznych	Oprogramowanie tyfłoinformatyczne Dokumenty i normy
	stosuje oprogramowanie do pracy z dokumentami elektronicznymi	Oprogramowanie tyfłoinformatyczne Dokumenty i normy
	stosuje zasady edycji dokumentów elektronicznych	Oprogramowanie tyfłoinformatyczne Dokumenty i normy
	tworzy dokumenty elektroniczne w określonych formatach	Dokumenty i normy
	tworzy dokumenty elektroniczne o określonych właściwościach	Dokumenty i normy
	wyszukuje informacje w dokumentach elektronicznych	Oprogramowanie tyfłoinformatyczne
rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	wymienia cele normalizacji krajowej	Dokumenty i normy
	wyjaśnia czym jest norma i wymienia jej cechy	Dokumenty i normy
	rozdziela oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej	Dokumenty i normy
	korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności	Dokumenty i normy